

Камілла Левицька,

студентка 2-го курсу факультету історії та міжнародних відносин

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Слайд 1

Слайд 2

- **Українсько-угорські відносини** — це **двосторонні відносини** між **Україною** та **Угорщиною** у галузі міжнародної політики, економіки, освіти, науки, культури тощо. Історичні відносини Угорщини і України починаються у **IX** ст.

Слайд 3

- Саме Угорщина була серед перших країн, які ще у грудні 1991 року визнали незалежність України.
- Саме Угорщина першою відкрила своє посольство в Києві та підписала перший базовий договір про дружбу і співробітництво.
- Саме в Угорщині було відкрито перше посольство України у світі.
- Ці «саме» можна продовжувати ще довго. Але наголошу, що ще за часів СРСР Л. Кравчук відвідав Будапешт з робочим візитом, під час якого було підписано дев'ять українсько-угорських документів, що заклали основу відносинам між двома країнами на довгі роки.

Слайд 4

СУЧАСНИЙ СТАН ВІДНОСИН (2014-2019 РР.)

- У червні 2014 року Президент України П. Порошенко зустрівся із Прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном у рамках інавгурації Глави Української держави. А в грудні цього ж року Міністр зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини П. Сійярто здійснив робочий візит до України.
- 24–26 листопада 2016 року відбувся візит Прем'єр-міністра України В. Гройсмана до Будапешта, візит Міністра закордонних справ України П. Клімкіна в Угорщину відбувся у лютому 2016 року.
- Варто згадати, що на початку 2000 років політичні контакти на вищому рівні між Україною та Угорщиною відбувалися регулярно. У Києві з роздратуванням сприймають активізацію угорсько-російських відносин. Деякі політики та політологи вбачають у цьому антиукраїнську складову.

ПИТАННЯ ПРО «МОВУ»

- Надзвичайно чутливим у відносинах двох держав є питання захисту прав угорської національної меншини у Закарпатті. Час від часу в цій царині виникають серйозні проблеми, які дуже гостро сприймаються офіційним Будапештом.
- Ще за часів УРСР 1991 року було створено змішану українсько-угорську комісію з питань забезпечення прав національних меншин. На сьогодні практично більше ніж сім з половиною років цей дійсно дієвий орган співпраці у такій важливій царині не працює. А проблем, які варто було б обговорити, накопичилося достатньо. Це, наперед, стосується Закону України «Про освіту», що Верховна Рада ухвалила 5.09.2017, ст. 7 якого говорить про те, що представникам національних меншин України гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини.
- Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) із навчанням мовою відповідної національної меншини поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою. Саме це положення Закону викликало шалену критику з боку офіційного Будапешта.

- 26 вересня 2017 року МЗС Угорщини заявило що у відповідь на Прийняття Києвом закону «Про освіту» Угорщина блокуватиме подальший рух України до ЄС. «Угорщина, перебуваючи в Європейському Союзі, блокуватиме і буде накладати вето на будь-які кроки, які могли б бути подальшим прогресом у процесі європейської інтеграції України у дусі програми Східного партнерства», — йдеться у заяві МЗС.

ПОДВІЙНЕ ГРОМАДЯНСТВО

- Окремо потрібно сказати про подвійне громадянство. Перебуваючи у Закарпатті на початку грудня 2017 року Міністр Павло Клімкін заявив: «У Конституції України чітко написано, що подвійного громадянства бути не може — і крапка. Кожен повинен поважати українські закони. Кожен, хто має два паспорти, повинен розуміти, що його знайдуть і застосують відповідні санкції».
- На цю заяву миттєво відреагували в Будапешті. Віце-прем'єр-міністр Угорщини Жолт Шемьєн так прокоментував цю заяву: «Пан український міністр закордонних справ може бути абсолютно впевнений у тому, що Угорщина не буде партнером (у справах), які могли б поставити під найменшу загрозу інтереси угорців у Закарпатті».
- Для чого українському високопосадовцю було зачіпати цю тему, та ще й у Закарпатті, де десятки тисяч місцевих угорців мають громадянство Угорщини? І це наслідок політики, започаткованої Й. Анталом, який називав себе прем'єр-міністром 15 мільйонів угорців, і яку сьогодні здійснює В. Орбан.

- Обмін заявами керівників МЗС України та Угорщини не послабив напруження – консула Угорщини в Україні оголосили персоною нон грата й вислали з країни. Угорщина відповіла аналогічним кроком, який міністр закордонних справ України П. Клімкін назвав «абсолютно неадекватним».
- Потрібно розуміти, що, запроваджуючи практику подвійного громадянства, угорський уряд прагне скоротити потік угорських мігрантів із сусідніх країн. І тут ніякими санкціями, погрозами та покараннями цю проблему не вирішити.
- Інтерес в Угорщині до України є. Про це свідчить і зростаючий рік від року товарообіг між двома країнами, і заява керівників МЗС країн В 4, в якій надана підтримка з боку Вишеградської групи територіальній цілісності та суверенітету України, а також налаштованість підтримувати офіційний Київ у реалізації євроінтеграційного курсу, і наявність в Угорщині сотень тисяч симпатиків України.
- Для того, щоб цей інтерес перетворити на добросусідські відносини, потрібна продумана, ґрунтовно розроблена програма подальшого розвитку українсько-угорських стосунків.

НОВА ПОСАДА

- В серпні 2018 року в уряді Угорщини заснували посаду міністра, який буде відповідати за розвиток Закарпатської області України, що викликало хвилю обурення. В жовтні 2018 Угорщина змінила скандальну назву посади, урядового "уповноваженого по Закарпаттю" - у новій назві посади йдеться не про розвиток однієї області, а про співпрацю двох сусідніх прикордонних регіонів.

ПРОВОКАЦІЇ

- Протягом останніх 2 років відбулись різні провокації, в знак того, що українські угорці є сепаратистами. Наприклад, підпалили офіс КМКС (Товариство угорської культури в Ужгороді). Крім того, провокатори хотіли масову бійку в Ужгороді влаштувати, коли угорці святкували національне свято. Але тоді 53 людини зупинили на КПП "Нижні ворота".
- Депутат Закарпатської обласної ради А. Шекета запевнив, що проблема сепаратизму в Закарпатті надумана. «У закарпатців з цим немає проблем. Ми часто чуємо надумані стереотипні речі про наш край, коли з Києва тут бачать тільки лісорубів, сепаратистів, контрабандистів і невелику часточку притомних людей. Ми тут бачимо це трохи інакше», – заявив депутат.

Слайд 11

Різні провокаційні надписи на білбордах в Закарпатській області та групи в соцмережах щодо поділу України

Слайд 12

ВИСНОВКИ

- Попри розбіжності у питанні мовно-національної освіти меншин, не будуть згорнутися проекти регіональної співпраці. Угорщина також не відмовляється від своїх планів постачати природний газ до України. Угорські підприємства автопрому та в деяких інших сферах, зокрема на будівництві, через значний дефіцит робочої сили продовжують працевлаштовувати на своїх виробництвах великі групи громадян з різних областей України, навіть якщо вони не розмовляють угорською мовою.
- Можна зробити висновок, що відчувається брак цілісної та ґрунтовної державної політики щодо Закарпаття, яка б враховувала всю специфіку краю, її стратегічний прикордонний статус, міжнародні взаємини та непросту історію.
- Влада дуже слабо використовує потенціал транскордонної співпраці, недостатньо інфраструктурних проектів здійснюється в прикордонних районах, які б одночасно забезпечували робочі місця та мали солідні перспективи для росту.